

dette Aar, hvor jeg er bleven yderligere overbevist om det uheldige i at instituere et saadant Nævn. Jeg betragter det ogsaa som en Fordel — det var ogsaa Tilfældet forrige Gang —, at der fastsættes et Beløb af 25,000 Kr. til Forbedring af Præsternes Lønninger. Derimod betragter jeg det vedblivende ikke som nogen Fordel ved det foreliggende Forslag, at der er fastsat en Tidsgrænse, thi hvis Loven af 15. Maj 1903 ikke havde haft en Tidsbegrænsning, men havde været kontinuert, saa den havde gjaldt, indtil den blev ændret eller bortfaldt ved en anden Lov, havde vi nu været fri for alle de Kampe og Stridigheder, vi have maattet føre om dette Forhold i de to sidste Aar. Det havde været en overordentlig stor Fordel. Der vilde have kunnet foregaa en rolig Udvikling af dette Forhold. Ingen kan benægte, at den Udvikling, som foregik under Menighedsraadene efter Loven af 15. Maj 1903, foregik i høj Grad i Ro. Efter min fulde Overbevisning førte den Udvikling mange Steder megen Velsignelse med sig paa det kirkelige Omraade. Det kom vi bort fra, da Loven udløb og skulde erstattes med en ny Lov. Nu forberede vi en lignende Tilstand, hvis det er saa heldigt, at denne Lov bliver vedtagen. Sker det ikke, ser jeg ikke rettere, end at Kampen vil fortsættes, hvilket er yderst beklageligt. Forslagets Skæbne er, som alle vide, meget usikker, navnlig i det andet Ting; i Fjor var det usikkert i dette Ting. Men hvis det vedtages, vil der blive Valg af Menighedsraad første Gang i November 1911, anden Gang i November 1914, tredje Gang i November 1917, men Valget i November 1917 vil være at foretage i den sidste Del af November, medens Loven vil udløbe i Slutningen af November eller Begyndelsen af December, alt efter som Kirkeåret udløber, og jeg kan ikke andet end beklage, at saa staar man ved Begyndelsen af den Rigsdagssamling paa samme usikre Omraade, som vi have staaet i de to sidst forløbne Aar.

Men derved er jo intet at gøre, vi Medlemmer ere stillede saaledes, at det gælder om enten at stemme for den samlede Indstilling eller stemme imod. Jeg har som sagt bestemt mig til at stemme for den, og naar jeg gør det, er det af

Hensyn til den Tilstand, vi befinde os i. Nu foregaa alle Indstillinger ved Præstembeders Besættelse efter Provst Nielsens Cirkulære af 21. Januar 1910, og jeg har Erfaring for, hvor utidig den Ordning er, der fremkommer derefter. Jeg har været Vidne til et Valg, hvor jeg intet sporede, der havde nogen Forbindelse hverken med Kristendom eller Gudsfrygt, og jeg troede dog, at det var Hensyn, som skulde tages ved en saadan Lejlighed.

Naar jeg nu har nævnt de Mangler, jeg har fundet ved Lovforslaget, kan jeg ikke undlade at udtale mig om den Fordring, der fra anden Side er stillet om, at der til Loven skulde knyttes Kravet om en Kirkeforfatning, som det hedder i Mindretallets Forslag § 33. Jeg tror, at dette Krav beror paa et Fejlsyn, det var ogsaa opstillet i Loven af 15. Maj 1903, men det har ikke ført til andet, end til at vi i de sidste Aar have faaet de Kampe, som vi alle kende, om det kirkelige Spørgsmaal. Denne Strid har ført os længere bort fra Udsigterne til at faa en Kirkeforfatning, end den har nærmet os dertil. Hver Gang en saadan Kamp rejses, vil Resultatet blive, at vi komme længere bort fra Grundlovens Løfteparagraf, end vi nærme os til den. Det vilde have været fordelagtigere for Sagen, om man i Stedet for at betinge sig en Kirkeforfatning under de Former, man her har gjort det, havde forhandlet indgaaende om de Forhold, jeg her har nævnt, og som jeg betragter som Mangler ved den Indstilling, der nu er fremkommen fra Udvalgets Flertal. Jeg vilde ikke anse det for udelukket, at det, jeg anser for Mangler, kunde være blevet rettet, hvis man havde forhandlet nærmere og mere imødekommende derom fremfor at opretholde det nævnte Krav.

Jeg skal gøre et Par enkelte Bemærkninger, som jeg bringes til at tænke paa ved Ordførerens Omtale af Spørgsmaalet om en Præstelønningslov. For dette Spørgsmaals Vedkommende vil jeg kunne holde mig til de Udtalelser, som gentagne Gange ere fremsatte af den højtærede Minister. Han har udtalt sig om de Bestræbelser, han vilde udfolde, idet han vilde forberede en Præstelønningslov. Det har han modtaget Anerkendelse for fra flere Sider og ogsaa fra mig. Men jeg vil dog i denne Forbindelse om-